

at disse uoverensstemmelser bliver særlig store på grund af de høje marginalskatter og forplanter sig fra det ene år til det andet, fordi restskat og overskydende skat påvirker skattefradraget i det følgende år.

Efter det nu fremsatte forslag skal også slutskatten beregnes ved hjælp af de opkrævningskalaer, som anvendes ved beregningen af den foreløbige skat. I disse skalaer er skattefradraget indregnet med et beløb, der svarer til årets indkomst. Der skal således ikke længere gives fradrag for den skat, der er betalt i årets løb, men skattefradraget skal omfatte de skatter, som svarer til *årets indkomst*. Denne ændring medfører bl. a., at der allerede ved slutskattens beregning gives fradrag for eventuel restskat, der skal betales det følgende år.

Det nye forslag indeholder desuden enkelte andre ændringer.

Ifølge 1965-forslaget skal skatteydere, der pålignes restskat betale *et tillæg på 8 pct. af restskatten*, når denne udgør mere end $\frac{1}{5}$ af slutskatten og mindst 1.000 kr. Dette foreslås ændret, således at tillægget skal betales *i alle tilfælde, hvor restskatten er 2.000 kr.* eller derover, jfr. forslagets § 61, stk. 2.

I forslagets § 62, stk. 2, er medtaget en tilsvarende ændring om den godtgørelse på 6 pct., som ydes af tilbagebetalt overskydende skat.

I. Den bestående skattebetalingsordning og den mod denne fremførte kritik.

Efter de gældende regler betaler skatteyderne indkomstskat efter de indtægter, de har indtjent i året før vedkommende skatteår; den indkomstskat, der beregnes på grundlag af en skatteydere indtægter i året 1965, skal således i almindelighed først betales i skatteåret 1966-67. Opkrævningen af såvel stats- som kommuneskat varetages af kommunerne, og opkrævningsordningen og betalingsterminerne er forskellige i de forskellige kommuner; men forholdet er overalt det, at indkomstskatten først skal betales længe efter, at den skattepligtige indkomst er erhvervet. Dette forhold er blevet kritiseret fra mange sider, idet det medfører en række ulemper både for skatteyderne og for det offentlige.

Forholdet medfører, at skattebyrden bliver urimeligt tyngende i de hyppigt forekommende tilfælde, hvor skatteydernes indkomster på det tidspunkt, da skatten skal betales, er væsentlig lavere end den indkomst, hvoraf skatten er beregnet. I sådanne tilfælde er skatteydernes skatteevne på betalingstidspunktet ikke så stor som forudsat ved

skatteberegningen, og skattepresset fører derfor ofte skatteyderne ud i betydelige økonomiske vanskeligheder.

For det offentlige medfører det lange tidsrum, der hengår mellem indtægterserhvervelsen og skattens forfaldstid, risiko for skattetab. Den egentlige uerholdelighed på stats- og kommuneskatter kan for tiden anslås til i alt ca. 50 mill. kr. årlig; men det skal fremhæves, at man i en periode med nedadgående konjunkturer utvivlsomt måtte regne med et betydeligt større tab. Foruden risikoen for uerholdelighed medfører det omtalte forhold endvidere den ulempe for det offentlige, at en meget betydelig del af skatterne først indgår, efter at skattemyndighederne har måttet iværksætte inddrivelsesforanstaltninger, der medfører betydelige omkostninger og belaster skatteadministrationen stærkt.

Endelig medfører den gældende ordning, at det offentlige bevillingsmæssigt må give afkald på betydelige skattebeløb hos skatteydere, hvis økonomiske forhold er forringet i tiden mellem erhvervelsen af den skattepligtige indkomst og skattens forfaldstid, jfr. herved skattedepartementets cirkulære af 18. december 1965 om skattelempe for skatteydere, der har haft indtægtsnedgang som følge af opgivelse af stilling eller erhverv på grund af alder m. v.

Det forhold, at skatten først skal betales længe efter, at den skattepligtige indkomst er erhvervet, begrænser endvidere mulighederne for, at den direkte beskatning kan fungere som en virksom regulator på konjunkturudviklingen. Under en opgangskonjunktur, hvor indtægtsniveauet stiger hastigt, vil det ofte være ønskeligt, at forbrugsstigningen dæmpes, og her er det i og for sig en nærliggende mulighed at opkræve en til de forøgede indkomster svarende forøget indkomstskat. Under det nuværende system, hvor en tidligere indkomst lægges til grund for skattens beregning, vil den til de højere indkomster svarende skattestigning først sætte ind i til $1\frac{1}{2}$ år efter indkomststigningen. Tilsvarende gælder nedgangen i skatten, når indkomsterne svinder ind under en nedgangskonjunktur. Ulemperne herved lader sig kun ufuldstændigt afhjælpe ved en ændring i skattesatserne i takt med konjunkturerne, fordi bevægelserne i indkomstniveauet under konjunkturforløbet erfaringsmæssigt er meget uensartet for de enkelte skatteydere og de enkelte grupper af skatteydere.

En reform, der skal afhjælpe ulemperne ved det gældende system effektivt, må derfor tage sigte på, at skatterne så vidt muligt betales samtidig med, at den skattepligtige indkomst erhverves.